

Nový školský zpěvník.

Sbírka písní lidových jakož i původních umělých,

kterou za přispění

předních hudebních skladatelů českých

a některých našich básníkův

na základě učebných osnov ku potřebám škol
obecných i měštanských

společnou prací pořídili a vydali

Frant. Pivoda,

a

Alois Vávra,

majitel a ředitel pěvecké
školy v Praze,

učitel obecné školy
v Karlíně.

Sešit 7.

(Pro 7. školní rok.)

Schválen pro školy obecné a měštanské výnosem vys. c. k.
ministeria vyučování ze dne 13. března 1894 č. 2293.

Cena jednotlivého sešitu 15 kr. = 30 halěrů.

V PRAZE 1893.

Pěvecká škola Frant. Pivody, Vodčikova ulice číslo 38. nové.

Nákladem vlastním.

Stručné životopisy českých hudebních skladatelů,

kteří do tohoto sešitu „Nového školského zpěvníku“ přispěli, nebo v něm skladbami svými zastoupeni jsou.

Karel Bendl narodil se 16. března 1838 v Praze, kdež v letech 1855—1858 nabyl vzdělání v umění hudebním na škole varhanické. L. 1864 stal se druhým kapelníkem při divadle v Bruselu. Vrátil se po roce do Prahy (1865), zvolen byl sbormistrem „Ilaholu“, při němž působil až do r. 1877. L. 1879 odešel do Nizzy, stav se sbormistrem u mecenáše Dervisa, po té žil rok v Miláně a l. 1881 vrátil se opět do Prahy, věnuje se skladbě a působě později jako kapelník při pravoslavném chrámě ruském v Praze. Složil 5 oper, několik orkestrálních skladeb, mnoho skladeb sborových a veliký počet písní pro různé hlasy.

Josef B. Foerster nar. 30. prosince 1859 v Praze, vzdělal se při ústavě pro hudbu církevní a l. 1889 stal se ředitelem kůru v Praze, zároveň jsa i hudebním referentem. Složil operu, symfonii, řadu skladeb orkestrálních, sborových i písňových.

Jindřich Hartl narodil se dne 30. dubna 1856 ve Staré Pace. Nabyv prvního vzdělání hudebního u svého děda, řídicího učitele v Nové Vsi u Lomnice, a později u svého otčima, varhaníka a učitele hudby v Liberci, kde též chodil do nižší německé realky, vstoupil r. 1870 do školy varhanické v Praze, kterou l. 1873 odbyl s vyznamenáním. Působě po té v Praze jako varhaník a učitel hudby ještě 3 léta, stal se r. 1876 ředitelem kůru u OO. Minoritů v Brně. V l. 1877—1884 zastával místo divadelního kapelníka v Plzni, v Praze a Chebu, načež l. 1885 stal se ředitelem kůru ve Velvarech; po 3 letech však opět přijal místo kapelníka při městském divadle v Plzni. Od r. 1890 jest ředitelem srbského zpěváckého spolku „Gusle“ ve Velké Kikindě v Banatě. Složil 2 opery, 1 operettu, 6 mší, písně, řadu skladeb orkestrálních, komorních, klavírních a j.

Vojtěch Hřímálý, virtuos na housle, narodil se 31. července 1842 v Plzni. Vzdělav se v l. 1854—1860 na konservatoři pražské u prof. M. Mildnera ve hře na housle, stal se l. 1860 členem orchestru při operě rothéřdamské, kterou tehdy řídil František Škroup. L. 1862 přijal po té místo koncertního mistra v Goeteborku ve Švédsku, kdež působil ve šlépějích B. Smetany, který odtud právě do Prahy se odebral, po 7 let. Byv l. 1869 Smetanou vyzván, vrátil se do Prahy, kdež se stal ředitelem orchestru při českém prozatím. divadle, r. 1872 po té 2. kapelníkem při divadle německém. R. 1874 přerušiv toto působení své, odešel do Černovic v Bukovině, kde převzal místo ředitele „Spolku pro zvelebení hudby v Bukovině“. Zde dosud působí nejen jako první houslista kvartetní společnosti, nýbrž i jako ředitel spolku a jeho hudební školy, jako ředitel

NOVÝ ŠKOLSKÝ ZPĚVNIK.

Sbírka písní lidových jakož i původních umělých,

kterou za přispění

předních hudebních skladatelů českých

a některých našich básníkův

na základě učebných osnov ku potřebám škol obecných

i měštanských

společnou prací pořídili a vydali

FRANT. PIVODA,

a

ALOIS VÁVRA,

majitel a ředitel pěvecké školy v Praze,

učitel obecné školy v Karlíně.

Sešit 7.

(Pro 7. školní rok.)

Schválen pro školy obecné a měštanské výnosem vys. o. k. ministeria vyučování
ze dne 13. března 1894 č. 2293.

Cena jednotlivého sešitu 15 kr. = 30 haléřů.

V PRAZE 1893.

Pěvecká škola Frant. Pivody, Vodičkova ulice čís. 38. nové.

Nákladem vlastním.

Veškerá práva jsou vyhrazena.

Knihkárna B. Stýbla v Praze.

1. Modlitba.

Zvolna.

J. Kàan.

Ty hvě-zdo spa-ni - lá, ty hvě-zdo mí - ru

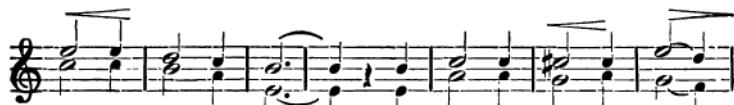
sva-tá! Jak nad tou kra - ji - nou, tak nad mou

o - tči - nou tvá vze-jde zá - ře zla - tá!

ten českých nebes chmurný pruh kéž roz-ja-

sní nám ště-stím Bůh zas je-dnou do hvě-zdna-

ta, zas je-dnou do hvěz-dna - ta.
(P. Maternová.)

2. Zvony nedělní.

Slavnostně.

V. Hřimalý.

1. Sla - vně, zvu - čně v šíř i v dá - li, slyš! zní
2. Jest jak by to hlaho - le - ní sná - še -
3. Teď to hrá a teď to vo - lá a teď
4. Vzhů - ru, vzhů - ru le - tí, ná - hle sva - tou
5. Tam když dá - vno zemskou ti - ší už ty

1. zvo - ny ko - stel - ní přes po - le a
2. lo se s blan - ky - tu, ja - ko sně - ní,
3. mo - cně za - ple - sá — a to sr - dce
4. ja - to zbo - žno - stí, tam k té vý - ši
5. zvo - ny do - zně - ly, dlouho je - ště,

1. le - sy, ská - ly v sva - té ti - cho ne - děl - ní.
2. ja - ko chvění s nadzem - ské - ho po - by - tu.
3. ne - o - do - lá, mu - sí s ni - mi v ne - be - sa!
4. ne - ob - sá - hlé ke bra - nám až vě - čno - stí.
5. dlou - ho sly - ší mo - dli - ti se an - dě - ly.

(J. V. Sládek.)

3. Před vyučováním.

Zbožně.

Fr. Kaván.

1. Ško-lu svou jsme na-vští - vi - li, vě - dou by - chom
2. Pro - ste, pra - víš, bu - de dá - no; i my dí - tky

1. o - šle - chtí - li ro - zum svůj a sr - dce své.
2. ka - ždé rá - no vrou - cně Te - be pro - sí - me:

1. Bo - že! tře - ba o - sví - ce - ní, tře - ba jest nám
2. Ho - spo - di - ne na vý - so - sti! rač nám dá - ti

1. po - sí - le - ní, svě - tlo, sí - la v ru - ce Tvé,
2. dar moudrosti, již se k To - bě mo - dlí - me.

1. svě - tlo, sí - la v ru - ce Tvé!
2. již se k To - bě mo - dlí - me!

(P. Neumann.)

4. Po vyučování.

Vážně.

Fr. Pivoda.

1. Co To - bě dám, ó Bo - že mi - lý,
2. Co To - bě dám, ó Bo - že mi - lý,

1. za všechny Tvo - je mi - lo - sti, kdy ce - lý
2. já dí - tě chud - ší než ten klas, jež ro - sa

1. svět se k To - bě chý - lí a sná - ší da - ry
2. Tvo - je v po - li sí - lí a ke žni vo - lá

1. vdě - čno - sti: Bor dá Ti stromů še - vel
2. slun - ka jas? Jen sr - dce pl - né lá - sky

1. ti - chý, květ vů - ni svou a hvě - zda zář,
2. vrou - cí je jmě - ní mé a po - klad můj:

1. a skři - van k ne - bi z or - né lí - chy
2. to při - jmi, Bo - že vše - mo - hou - ci,

1. se spí - sní vzne - se před Tvou tvář.
2. a se - tbu je - ho o - pa - truj!

(Jos. Kožíšek.)

5. Kdybys byl, Jeničku, poslouchal matičku.

Důrně.

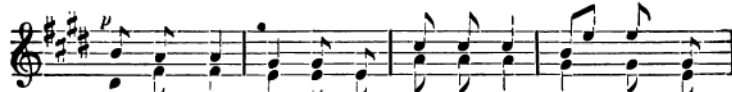
Lidová píseň česká.

Kdybys byl, Je - ní - čku, po - slouchal ma - ti - čku,

ne - byl bys teď no - sil po bo - ku ša - vli - čku ;

ne - měl bys ša - vli - čku a ko - ně vra - ný - ho,

ne - byl bys po - slouchal člo - vě - ka ci - zí - ho.

6. Otčina.

Vřele.

L. Zvonař.

mf

1. Ot - či - no! můj dra - hý kra - ji, ty's má roz - koš
2. Ot - či - no! ty raj - ský sa - de, ty's má ra - dost

mf

f

1. je - di - ná: v to - bě zkve - tla mo - je mladost,
2. nej - vyš - ší, to - bě když mé zpě - vy zně - jí,

p

cresc.

1. v ní má du - še ne - vin - ná. Ty's u - či - la
2. cí - tím sla - sti nej - tiš - ší. Ve tvé lů - no

dim.

p

1. mě zde zná - ti, ot - ce mé - ho, dra - hou má - ti,
2. an - děl mí - ru sne - sl pro mě z ne - be ly - ru,

cresc. *cresc.*

1. to - bě za to chci já žít, sr - dcem, du - ší
2. ly - ru, již mi se - slal Bůh, by k tvé slá - vě

cresc. *cresc.*

f rit. *a tempo*

1. věr - nou být, sr - dcem, du - ší věr - nou být.
2. pěl můj duch, by k tvé slá - vě pěl můj duch.

(A. Sázkavská.)

f rit. *a tempo*

7. Poklad.

Klidně. *Fr. Kaván.*

Ča - sto - krát si myslím v ti - ché ja - sné

no - ci, *cresc.* co bych a - si dě - lal,

f ma - je ten svět v mo - ci? *p* roz - dal bych já

vše - cko, ce - lý svět i ne - be,

cresc. je - nom bych si ne - chal, ma - min - ko má,

p rit. te - be, ma - min - ko má, te - be.

(Jos. Langer.)

8. Líto je mně, můj tatičku.

Vážně.

Lidová píseň česká.

1. Lí - to je mně, můj ta - tí - čku,
2. Dě - ku - ju vám, můj ta - tí - čku,
3. Lí - to je mně, má ma - ti - čko,
4. Dě - ku - ju vám, má ma - ti - čko,

1. lí - to je mně, lí - to vás, že jste vy mě
2. dě - ku - ju vám na - sto - krát, za to va - še
3. lí - to je mně, lí - to vás, že jste vy mě
4. dě - ku - ju vám na - sto - krát, za to va - še

1. těž - ko vy - cho - va - li, a teď musím pryč od vás,
2. těž - ké vy - cho - vá - ní, dě - ku - ju vám na - sto - krát,
3. těž - ko vy - cho - va - li, a teď musím pryč od vás,
4. těž - ké vy - cho - vá - ní, dě - ku - ju vám na - sto - krát,

1. a teď mu - sím pryč od vás!
2. dě - ku - ju vám na - sto - krát!
3. a teď mu - sím pryč od vás!
4. dě - ku - ju vám na - sto - krát!

9. Já a moje orná půda.

Vřele.

Fr. Pivoda.

1. Já a mo-je or-ná pů-da, my jsme je-dna
 2. Já a mo-je or-ná po-le, chraň nás do-bré
 3. Já a mo-je or-né lá-ny sva-zek má-me
 4. Já a mo-je or-ná ze-mě jsme ja-ko dlaň

1. hlí-na, bo-ha-tá a ne-bo chu-dá
 2. ne-be! za pří-te-le má-me do-le
 3. tu-hý, když z nás je-den u-du-pa-ný,
 4. k dla-ni, do-kud o-na vlí-dná ke mně

1. ne-mů-že být ji-ná, bo-ha-tá a
 2. na ze-mi jen se-be, za pří-te-le
 3. po-mů-že mu dru-hý, když z nás je-den
 4. a já do-brý na ni, do-kud o-na

dim.

1. ne - bo chu - dá: ne - mů - že být ji - ná!
 2. má - me do - le na ze - mi jen se - be.
 3. u - du - pa - ný, po - mů - že mu dru - hý.
 4. vlí - dná ke mně a já do - brý na ni.

(J. V. Sládek.)

dim.

10. Na lúke trávičku kosci kosá.

Ne rychle.

Lidová píseň slovenská.

mf

1. Na lú - ke trá - vičku ko - sci kosá¹⁾, skose - nú do kuopky
 2. Hr - dý si, pa - nečko, ve mladosti, a predsa po - ní - žiš

p

1. die - vky no - sá; trá - vička ze - le - ná, vy - so - ká
 2. v hrobe ko - sti; hr - dý si, die - vča - tko, v mladom kve -

p

1. si, keď sa ko - sa zblí - ži, kdo ťa spa - sí?
 2. ťe, lež te - ba tiež smrtná ko - sa zme - ťe.

¹⁾ sekáci kosí.

11. Večerní klekáni.

*Mírně.**K Kovařovic.*

1. Do - li - ny, dě - di - ny tichnou, blednou, hasnou;
2. V ú - do - lí hla - ho - lí zvonku hlas jak z rá - je,
3. Mo - cný Pán má svůj stan nad hvězda - mi vý - še;

1. je - nom zá - ří jasnou skvě - jí hor se bá - ně,
2. o - zvě - nou jsou há - je; než se spánek sklá - ní,
3. an - děl strážce ti - še sstupu - je s čer - ván - ku,

1. jak ol - tá - ře Pá - ně; vá - nek lí - bá
2. tvor - stvu se vy - zvá - ní: s či - stou du - ší
3. stře - žit li - dstva stán - ků. Noc až mi - ne,

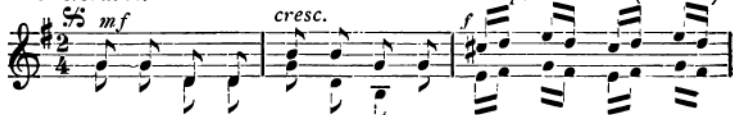

1. kvě - ti - ny, lu - či - ny, pla - ni - ny.
2. dí - tě - te kle - kně - te, kle - kně - te!
3. den jest dán. Do - brýř Pán, dík mu slán.

(J. V. Pícek.)

12. Půjdem spolu do Betléma.

*Pastorálně.**Lidová píseň česká (koleda.)*

1. Půjdem spo-lu do Be-tlé-ma, duj - daj, duj - daj,
 2. Za-čni, Ku-bo, na ty du-dy, duj - daj, duj - daj,
 3. A ty, Janku, na pí - šta-lu: du - dli. du - dli,
 4. A ty, Mikši, na hou-slič-ky: hu - dli, hu - dli,

1. duj - daj, dá! }
 2. duj - daj, dá! }
 3. du - dli, dá! } Je - ži - šku, pa - ná - čku,
 4. hu - dli, dá! }

13. Vánoce.

*Mírně.**Jos. B. Foerster.*

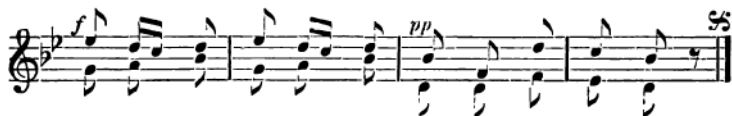
1. Ó, mi - lé Vá - no - ce, po - svá - tný ča - se !
2. Jak z ja - ra na lu - hu žlu - ta - vé kví - tí,
3. Rdě - jí se, chvě - jí se v modravém še - ře,
4. Pře - krá - sné stro - me - čky ! Na ka - ždé sně - ti
5. Ó, mi - lé Vá - no - ce, po - svá - tný ča - se !

1. do my - sli, do sr - dce vra - cíš se za - se ;
2. tak v klen - bě ne - be - ské hvě - zdy se ní - tí,
3. ma - li - čký Je - ží - šek k ze - mi se bé - ře ;
4. svě - tla a pa - ml - sky pro ho - dné dě - ti ;
5. do my - sli, do sr - dce vra - cíš se za - se ;

1. ne - be se ji - na - čí, ze - mě se mě - ní, —
2. rdě - jí se, chvě - jí se zá - zra - čnou mo - cí
3. sbor bí - lých an - dě - lů se zvu - čnou pí - sní,
4. ňa - dér - ko zdou - vá se, če - lí - ťko blý - ská,
5. ne - be se ji - na - čí, ze - mě se mě - ní, —

1. ka-ždý je dí - tě - tem, tře - ba jen v sně-ní.
2. i s vů-dcem mě-sí-čkem ve Sva - té No - ci.
3. stro-me-čky v pra-vi - cích za ním se tí - sní.
4. tvářka se za-rdí - vá, sr - dé - čko vý - ská.
5. ka-ždý je dí - tě - tem, tře - ba jen v sně-ní.

(Ad. Heyduk.)

14. Hodiny.

Mírně.

K. Knittl.

1. V naší tiché ji-zbě malé ho-di-ny jdou ne - u - stá - le:
2. Skonejší mne v tiché spaní a zas bu-dí v do-bě ran-ní:
3. Ví-m, až budu bloudit v dá-li, znít že bude v mo-je ža-ly:

1. tik, tak, tik, tak; ze dne ke dni mno-há lé - ta
2. kdy pak? kdy pak? K prá-ci když je ru - ka lí - ná,
3. tik, tak; tik, tak; zna-ve-né-mu za - še - ptá mi

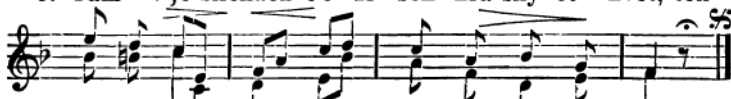

1. do svě-tni-ce stej-ně slé-tá: tik, tak, tik, tak!
2. vy - čí - tá to, na - po - mí - ná: ty tak? ty tak?
3. do snů mi - lý ti - kot zná - mý: tik, tak, tik, tak!

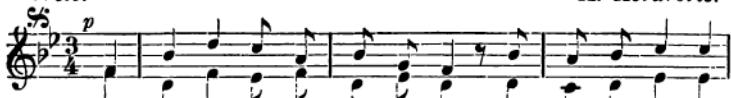
(K. V. Rais.)

15. **Aj, tichounkou noci.***Ne rychle, jemně.**Lidová koleda slovinská.*

1. Aj, ti-chounkou no - cí zní pře - krá - sný hlas, co
2. Vstaň ry - chle a po - spěj, než ro - ze - dní se, zpěv
3. Tam v je - sličkách Je - ží - šek krá - sný co květ, ten

1. mů - že to bý - ti, mi - lý bra - tře náš?
2. an - dě - lů vo - lá, slyš a zve - dni se.
3. ob - jí - má lá - skou ce - lý ší - rý svět.

16. **Otcí.***Vřele.**K. Kovařovic.*

1. Já ti - sknu k čelu Tvo - ji dlaň, jež mi - le chla - dí
2. Tvá lí - ce lí - bám vrá - sčí - tá a v pr - sou máj mi

1. mo - ji skráň, zas lí - bám ten Tvůj dra - hý ret a
2. roz - kví - tá, Tvou zla - tou ti - sknu hla - vi - čku — ó

1. je mi sla - dký, mi - lý svět.
2. buď mi zdráv, můj ta - tí - čku!

(K. V. Rais.)

17. Jarní.

Vesele a zlehka.

K. Kovařovic.

1. Po-leť, po-leť, pí-sni mo-je, ve-se-le si
2. Že sic v ji-hu, v stí-nu o-liv ji-ným o-hněin

1. vý-skní za-se, pí-sni-čka-ři při-le-tě-li,
2. sr-dce te-pe, a-le že v tom če-sk-m há-ji

1. le-sík pí-sní o-zý-vá se. Po-leť, po-leť, jar-ní pí-sni,
2. přeč je lé-pe, mnohem lépe. Že tam v jihu slad-ší pí-seň

1. za-zvuč s tě-mi pí-sni-čka-ři, že se v na-šem
2. z mladých sr-dcí le-tí rto-ma, a-le že přeč

1. mla-dém há-ji každým ja - rem du-še zja-ří.
2. mi-lej-ší nám če-ská pí - seň do-ma, do-ma.

(K V. Rais.)

18. Kačena divoká.

Velmi zvolna.

Lidová píseň česká.

1. Ka - če - na di - vo - ká   le - tě - la s vy - so - ka,
 2. U - ra - zil jí kří - dlo   i pra - vou no - ži - čku,
 3. „Ach Bo - že Bo - že můj!   už jsem do - lí - ta - la
 4. Mé u - bo - hé dě - ti   ne - dě - la - jí ško - dy,

1. vi - děl ji my - sli - vec,   stře - lil ji do bo - ka.
 2. ho - řce za - pla - ka - la,   pa - dla na vo - di - čku.
 3. a své dro - bné dě - ti   ta - dy za - ne - cha - la.
 4. ply - nou po Du - na - ji,   na - pi - jou se vo - dy.“

19. Lúčka zelená.

Volně.

Lidová píseň slovenská.

Lú - čka ze - le - ná,   ne - po - ko - se - ná;
 daj, Bože, ro - sy,   lúčka sa sko - sí zaj - trá do rá - na.

20. Aj fialko v úkrytu.

*Ne rychle, laskavě.**Fr. Pivoda*

1. Aj fi - al - ko v ú - kry - tu! so - bě žá - dáš
2. Slun - ka ja - sno la - ska - vé na - jde ji - stě

1. ú - svi - tu; těš se, kví - tko, těš se jen,
2. dí - tko své, vy - ce - lu - je z te - mna ven,

1. za - ví - táť i k to - bě den! 1.-2. Těš se, kví - tko!
2. těš se, kví - tko, těš se jen!

- těš se, fial - ko! se mnou těš, ó těš se jen,

- za - ví - táť i k to - bě den!

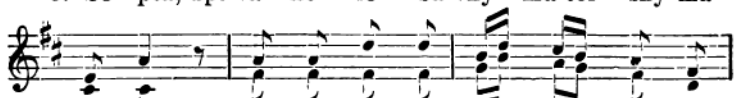
21. Poskoč, srdce!

Mírně.

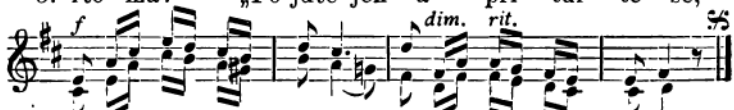
Fr. Kaván.

1. Poskoč, sr-dce! ja - ro ky - ne, — nedá mi to,
2. Zvo - ní vonným pe - tr - klí - čem, šu - míc vě - tví
3. Drozdem v loubí po - pě - vu - je — zpívá du - še
4. Ka - ždý kví - tek v ze - mi če - ské ve - de ho - vor
5. Še - ptá, zpí - vá ko - lé - ba - vky ma - teř - ský - ma

1. ne - dá: vi - dím, kte - rak v chu - do - bi - čky
2. hou - pá, na ry - bní - ce ve hla - di - ně
3. ve mně: Ó, v té na - ší vla - sti krá - sen
4. sla - dký a své še - pty ča - ro - tkli - vé
5. rto - ma: „Po - jdte jen a při - tul - te se,

1. krá - sa na mez sedá, krá - sa na mez se - dá.
2. zla - tý vlas si koupá, zla - tý vlas si koupá.
3. ka - ždý kou - tek země, každý kou - tek země.
4. tká nám do po - hádky, tká nám do po - hádky.
5. dě - ti, jsme tu doma, dě - ti, jsme tu doma!⁴

(Boh. Klimšová.)

22. Já jsem forman.

Rozhodně.

Lidová píseň slovenská.

Já jsem for - man, to já do - bře vím, své - mu

p *O něco volněji*

vo - zu do - bre ro - zu - mím. Ci - bu - lá - ři
 je - de - te, ci - bu - li - čku ve - ze - te: ta - ké
rit.
 liž mě s se - bou ve - zme - te?

23. Šel jsem a měl jsem.

Poněkud zvolna.

Lidová píseň česká

mf

Šel jsem a měl jsem mo - šni - čku čistou a v ní
 ja - blí - ček přes ko - pu ji - stou: hu - sa - ři mě
 po - tka - li, ja - blí - čka mi po - bra - li;
 šel jsem a měl jsem mo - šni - čku či - stou.

24. Ve květnu.

Radostně.

K Pivoda.

mf

Slun-ce dechlo ples v luh i háj a les,

mf

cresc.

vů - ně stoupá, vůně stoupá, vůně stoupá do ne - bes.

cresc.

p

Skři - vánek tam za ní le - tí, modlitbičkou radost

cresc.

svě - tí, ne - se vo - blak ze - mě dík,

cresc.

ne - se v o - blak ze - mě dík. Po vo - dách jdou

prou - hy zla - ta, rů - že ma - jí na pou - pa - ta,

všude ruch a zdar, všude ruch a zdar, všude ruch a zdar a

vznik! Slun - ce de - chlo ples v luh i háj a

v les, vů - ně stou - pá, vů - ně stou - pá,

vů - ně stou - pá do ne - bes.
 (Čítanka pro šk. měšť., d. II) (Pavla Škamková-Maternová.)

25. Volný pochod dívek.

Něžně.

K Šebor.

1. Jak blažen, ko-mu prá - no ven v lá-sky bo - ží
 2. Co kol kol plá a zkvé - tá, vše z du - še vá - bí

1. chrám, když ja - sné vze - šlo rá - no, a den se zaskvěl
 2. zpěv, a jak to ptá - če vzlé - tá i pí - seň se rtů

1. nám. Jen dál, jen dál, kde vol - ný ky - ne
2. děv. Buď zdrav, buď zdrav, ty ptá - ěku nad le -

1. kraj, jen dál, jen dál, zde če - ské ze - mě
2. sy, buď zdrav, buď zdrav, a pluj si ne - be -

1. ráj! Kdy v ce - stu já - sá pí - seň, tu krok se ne - se
2. sy! Jak ptá - ě - ta my vol - ně se v rodný ne - sme

1. rád, tu s du - še spadne tí - seň, a duch je čil a
2. lán a kraj ten slavme spol - ně, kde do - mov nám je

1. mlád. Jen dál, jen dál, jen dál — jen dál!
2. dán. Buď zdrav, buď zdrav, buď zdrav — buď zdrav!

(P. Maternová.)

26. Burlácká.*)

Velmi volně. *pp* *Lidové píseň ruská.*

Hoj, dýchněm! hoj, dýchněm! je - ště je-dnou,

je - denkrát! Hoj, dýchněm! hoj, dýchněm!

je - ště je-dnou, je - denkrát! *mf* V la - no stej - ně

cresc. sá - hně - me, stej - ně vši - chni na - pně - me,

f aj - da - da, aj - da, *f* aj - da - da, aj - da, la - no na - pněm

*) Písně takové zpívají „Burláci“, t. j. lidé, kteří na řece Volze pomocí lan těžké nákladní lodi táhnouce, dle časoměry svých písní lana stejně napínají a sobě vykračují.

poco a poco dim.

ja - ko drát, hoj, dýchněm, hoj, dýchněm,

p ppp rit. dim.

je-ště je-dnou, je-denkrát! Hoj, dýchněm, hoj, dýchněm!

27. Spadlá hvězda.

Ne váhavě.

V. J. Novotný.

1. Sví-ti - la hvě-zdi-čka, sví-ti-la dro-bná jak zla-tý je
2. Hle-dal jsem hvězdi-čky u vody, na-šel jsem po-mněnky
3. Po-mněnko, roz-mi-lý po-slíčku, mi-lý ty pod-le-tní

1. pí - sek ho - ře - la, shasla, u - pa-dla
2. drobné, z blankytných korun zdi - ve-ny
3. ho-ste, což vím já, tvá že ko - run-ka

1. do stí - nu ol - šin a lí - sek.
2. hle - dě - ly hvě - zdi - čky zdo - bné.
3. z hvě - zdi - čky u - va - dlé ro - ste!

(K. V. Rais.)

28. Pochod hochů.

*Hbitě.**Em. Chvála.*

Rychle, ry-chle v řa-dy, ho-ši! ry - chle, ry - chle

na po - chod, na po - chod, na po - chod,

na po - chod! Hbi - té - mu je po - stup vhod, je

po - stup vhod. Tak stá - le dá - le, dál a dál,
(P. Maternová.)

ten zpo - zdi - lý je, kdo by stál, kde vše se hý - be

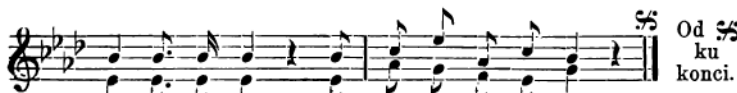

člen i šik, tam ry - chle mi - zne o - kamžik.

Tam as je zas vždy mi - lo trá - vit čas,

tam as je zas vždy mi - lo trá - vit čas. —

Od sf
ku
konci.

29. Dlouho, můj holečku.

Ne rychle.

Lidová píseň česká.

1. Dlouho, můj ho - le - čku dlou - ho, můj ho - le - čku,
2. A proč vy ne - dá - te, proč vy jim ne - dá - te
3. Když se - na ne - dá - te když se - na ne - dá - te,

1. dlou - ho do - mů ne - jdeš! ko - ně máš ve stá - ji,
2. kousek to - ho se - na? a - by se na - žra - ly,
3. te - dy kou - sek vi - čky: a - by se na - žra - ly,

1. hladem ti ře - hta - jí, kdy je kr - mit pů - jdeš?
2. na mě ne - če - ka - ly, když já ne - jsem do - ma.
3. hladem ne - ře - hta - ly můj vra - ný ko - ní - čky.

30. Koho mám rád.

Mírně.

K. Bendl

1. Ten do - mek s kro - vem o - mše - ným z té
2. Mých bra - trů mi - lých ja - sně o - či

1. du - še hlou - bi já mám rád, u ka - men je - ho
2. z dálky vi - dí - m ja - sně plát, my jen si z du - še

1. rád si zasním, pak vy - le - tím zas čil — a mlád. Ty
2. roz - u - mí - me, což mám je rád, což mám — je rád. Má

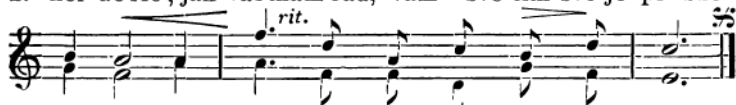
1. hla - vy dra - hé v domku rodném, na něž květ sněhu pr - vý
2. [ze - mě dra - há, li - de če - ský, vy zdrá - vy bu - dte nasto -

1. pad, pln ště - stí vi - nu k hru - di vře - lé, to
2. krát, vám svě - tím svo - je pí - sně chu - dé, však

1. sám jen vím, jak mám je rád, pln ště-stí vi - nu k hrudi
2. nel-ze říc', jak vás mám rád, vám svě-tím svo-je pí - sně

1. vše - lé, to sám jen vím, jak mám je rád!
2. chu-dé, však ne - lze říc', jak vás mám rád!

(K. V. Ra:s.)

31. Hop, hej, cibuláři jedou.

Vesele.

Lidová píseň česká.

Hop, hej, ci - bu - lá - ři, ci - bu - lá - ři je - dou,

hop, hej! ci - bu - li - čku, ci - bu - li - čku ve - zou:

ci - bu - li - čka zdravá, k va-ře-ní se brává; hop, hej!

ci - bu - lá - ři, ci - bu - lá - ři je - dou.

32. Píseň při orání.

Prostosrdečně.

Fr. Pivoda.

1. Se skři-vánkem vstá-vám, s ním též cho-dím spat,
2. Na-slouchám, jak zpí - vá, když si stí - rám pot,
3. Za - dí - vám se chví-li v modrou o - blo - hu —
4. Za - my-slím se, ma - ní je mi k ú - smě - vu,

1. v po - li na-slou-chávám při plu-hu mu rád,
2. mně tak vol-no bý - vá všechněch od klo-pot,
3. jak mě ten zpěv sí - lí, ří - ci ne-mo-hu,
4. a sám při o - rá - ní dám se do zpě - vu,

1. v po - li na-slou-chá - vám při plu-hu mu rád.
2. mně tak vol-no bý - vá všechněch od klo - pot.
3. jak mě ten zpěv sí - lí, ří - ci ne-mo - hu!
4. a sám při o - rá - ní dám se do zpě - vu. —

(Čítanka pro šk. měšť., d. II.)

(J. V. Sládek.)

33. Slavík.

Zvolna.

K. Bendl.

1. Krá - li zpě - vu nej-sla-vněj-ší, sy - nu ja - ra
2. Že Bůh svě - ty ob - ži - vu-je, ni - kdo nám tak

1. nejmi-lej-ší, pěj jen dá-le, pěj, pěj ve křo-vi-ně
2. nezvěstuje, jak to bla-hé chvě-ní v du-ši z tvého

1. zdej-ší: na pe-ru-ti zpě-vu tvé-ho
2. pě-ní; a kdo hře-ší k zpě-vu tvé-mu,

1. vzná-ším sr-dce, du-cha své-ho.
2. pro-pa-dnul již vše-mu zlé-mu.

(J Kollár.)

34. Já znám ptáčka v lese.

Vesele, ne rychlr.

Lidová píseň česká.

Já znám ptáčka v le-se, v le-se, v le-se, straka-tý

va-jí-čka ne-se: ze-le-ný, čer-ve-ný,

bí-lý, tak jak se ko-mu co lí-bí.

35. Letěla bělounká holubička.

Zvolna a něžně.

B. Smetana.

1. Le - tě - la bě-loun - ká ho - lu - bi - čka,
2. Do - leť si, du - šin - ko, až do ne - be,

1. po - tka - la bo - ží - ho an - dě - lí - čka,
2. já pů - jdu k dě - tá - tku mí - sto te - be;

1. „Du - še z tě - la, kam si chtěla?“ ,Chtěla jsem do - letět
2. tam je zlí - bám, u - ko - lí - bám: lí - bá tě na stokrát

1. do ne - bí - čka, chtě - la jsem do - le - tět do ne - bí - čka.
2. tvá ma - ti - čka, lí - bá tě na stokrát tvá ma - ti - čka!

(E. Krásnohorská.)

36. Spievaj si, slavičku.

Zvolna.

Lidová píseň slovenská.

1. Spievaj si, sla - vi - čku, v ze - le - nom ha - ji - čku,
2. lra - vi - čka ze - le - ná, ka - de ja cho - die - vam,
3. Ú - sta mi spie - va - jú, o - či se mi sme - jú,

1. a ja si za - spie-vam, i - dúc na tra - vi - čku.
2. le - bo ja ju ča - sto sl - za - mi po - lie - vam.
3. a - le od sr - die - čka sl - zy sa mi le - jú.

37. Oraly by moje volky, oraly.

Rozmarně.

Lidová píseň slovenská.

- 1.—3. O - ra - ly by mo - je vol - ky, o - ra - ly,

1. —3. ke - by ma - ly po - ho - ni - ča z O - ra - vy;

1. a - le ma - jú po - ho - ni - ča z Mo - kren - ca,
2. a - le ma - jú po - ho - ni - ča z O - blu - du,
3. a - le ma - jú po - ho - ni - ča Li - ptá - ka,

1. ně - chcú o - rať mo - je vol - ky do kon - ca.
2. ve - ru mo - je vol - ky o - rať ne - bu - dú.
3. ně - o - ra - jú mo - je vol - ky do ro - ka.

38. Jarní vláha.

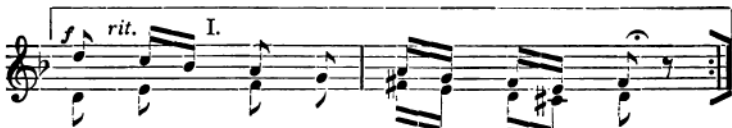
K. Šebor.

1. Pa - da - la mi vla - ži - čka na če - lo i
2. Pa - da - lo sta krů - pě - jí, a já vo - lal:
3. Ach, ten de - štík o - vla - žil, sr - dce, du - ši

1. na ví - čka. Prudce ja - ko na ja - ře
2. „Hustě - jí!“ Zrů - žo - vě - la mla - dá líc,
3. o - bla - žil; to mě mo - je ma - ti - čka

1. pa - dal mi dešť na tvá - ře.

2. a já vo - lal: „Je - ště, je - ště víc!“
3. ce - lo va - la na lí - čka.

(K. V. Rais.)

1. by ho ne - za - má - ěkla, by ho ne - za - má - ěkla.
2. z ja - ra prochá - zí - vat, z ja - ra prochá - zí - vat.“

44. Kolébá máti synáčka.

Velmi zvolna.

Lidová píseň černoohorská.

1. Ko - lé - bá, ko - lé - bá má - ti sy - ná - ěka,
2. Ny - nej, syn - ku, v ná - ruč sen po - jme tě,
3. Je - de ti - še sta - řen - ka s tvý - mi sny,
4. Po čem, bá - bo, vo - zí - ček pěkných snů ?
5. Sto - jí čty - ry jen zla - té du - ká - ty,
6. Hned je kou - pí ma - tka Jo - vo - va,
7. Kla - de pak je Jo - vu do ko - léb - ky,
8. Jo - vo u - snul jak ma - lé je - hňá - tko,

1. ko - lé - bá, ko - lé - bá má - ti sy - náč - ka.
2. ny - nej, syn - ku, v ná - ruč sen po - jme tě.
3. je - de ti - še sta - řen - ka s tvý - mi sny.
4. po čem, bá - bo, vo - zí - ček pěkných snů ?
5. sto - jí čty - ry jen zla - té du - ká - ty.
6. hned je kou - pí ma - tka Jo - vo - va.
7. kla - de pak je Jo - vu do ko - léb - ky.
8. Jo - vo u - snul jak ma - lé je - hňát - ko.

45. Křepelky.

K. Knittl.

Volným pohybem.

1. „Do-bré ji - tro, kře-pe - li-čky! Toť jste vy - šly
2. „Jak-že? I vy šel-my ma-lé! Ne - sta - čí vám
3. „Žer-tu - je - te, čtve-ra-čin-ky. Zml-kne-te vy
4. Ja - ko dě-cko ro-dné kro-vy kry - je vás ten

1. do pše - ni-čky ča-sně dnes! Kam tak má - te
2. ne - na - dá - le brá - zda, mez? Co vás lá - ká
3. za kra-tin-ko v brázdě kdes. Až vám bu-dou
4. klá - se - čko - v ý hu - stý les. Pa-dne ko - sa.

1. do po - spě - chu? co hle - dá - te, bez od-dechu?“
2. do o - bi - lí ne - li klá - sek, brouček či-lý?“
3. klá-sky brá - ti, však bu - de - te sli - bo - va - ti:
4. do pše - ni - čky, o - dle - tí - te, kře-pe - li-čky,

1. „Pět pe - něz, pět pe - něz!“ —
2. „Pět pe - něz, pět pe - něz!“
3. „Pět pe - něz, pět pe - něz!“
4. bez pe - něz, bez pe - něz!

('P. Maternová.)

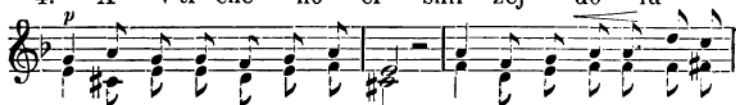
46. U hrobu spolužačky.

Zdlouha.

K. Kovařovic.

1. Tak spí jen ho - lu - bi - čka bí - lá,
2. O rů - ži bí - lou svět má mé - ně,
3. Tam šta - stna buď a za ve - če - ra
4. A v ti - ché no - ci shlí - žej do - lů

1. jak u - snu - las Ty na - po - sled, kdy du - še Tvoje, družko
2. však Bůh má o an - dě - la víc, zde sl - za v oku každo -
3. jak hvězda bí - lá za - svít nám, by o - zá - ři - la srdce
4. a chraň nám du - še ne - vin - né, ať shle - dá me se za - se

1. mi - lá, si za - le - tě - la v le - pší svět!
2. den - ně, tam ne - do - tkne se zří - tel - nic.
3. ste - rá, kdy o - te - vrou se zpo - mín - kám.
4. spo - lu, až Bůh nám k le - tu po - ky - ne.

(Jos. Koříšek.)

47. Rakouská národní hymna.

Vážně.

1. Za - cho - vej nám, Ho - spo - di - ne, cí - sa - ře a
2. Plň - me věr - ně po - vin - no - sti, chraňme prá - vò
3. Če - ho na - byl ob - čan pil - ný vo - jín zbra - ní
4. Stůj - me k so - bě každou chví - li, svornost je - nom
5. Cí - sa - ři po bo - ku vlá - dne rodem, duchem

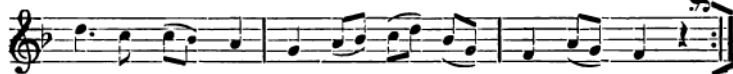
1. na-ši zem! Dej, ať z ví-ry moc mu ply-ne, ať je moudrým
2. po-če-stně, a když třeba, s o-cho-tno-stí v boj se dejme
3. za-stá-vej; u-mě-ním a vě-dou sil-ný duch se zmáhej,
4. mo-ci dá; spo-je-né kde vládnou sí-ly, snadno vše se
5. spří-zněná, v krá-se, kte-ráž ne - u-vadne, cí-sa-řo-vna

1. vla-da-řem! Haj-me vždy ko - ru - ny Je - ho
2. sta-te-čně! V pa-mě-ti po-vděč-né měj-me
3. ja-sně skvěj! Bo-že! slá-vy rač po-pří-ti,
4. vy-ko-ná. Když se ru-ka k ru-ce vi-ne,
5. vzneše-ná. Bo-že, ra-čiž roz-květ no-vý

1. pro-ti ne-přá-te-lům všem; o-sud trů-nu
2. slá-vu voj-ska ví-tě-znou, jmě-ní, krev i
3. že-hnej vla-sti mi-le-né: slun-ce Tvé nechť
4. pak se dí-lo po-da-ří, říš Ra-kou-ská
5. Habsbur-ské-mu ro-du dát! Fran-ti-ško-vi

1. Habsburské - ho Ra-kou-ska je o-su-dem.
2. ži-vot dej-me za cí-sa-ře, za vlast svou.
3. v mí-ru sví-tí na Ra-kou-sko bla-že-né!
4. ne-po-mi-ne, slá-va vla-sti, cí-sa-ři!
5. Jo-se-fo-vi, Al-žbě-tě rač po-že-hnat!

OBSAH.

Číslo	Stránka
1. Modlitba. (P. Maternová. — J. Káan)	3
2. Zvony nedělní. (J. V. Sládek. — V. Hřímálý)	4
3. Před vyučováním. (P. Neumann. — Fr. Kaván)	5
4. Po vyučování. (J. Kožíšek. — Fr. Pivoda)	6
5. Kdybys byl, Jeníčku, poslouchal matičku. (Lidová česká)	7
6. Otčina. (A. Sázavská. — L. Zvonar)	8
7. Poklad. (Jos. Langer. — Fr. Kaván)	10
8. Líto je mně, můj tatíčku. (Lidová česká)	11
9. Já a moje orná půda. (J. V. Sládek. — Fr. Pivoda)	12
10. Na lúke trávičku kosci kosá. (Lidová slovenská)	13
11. Večerní klekání. (J. V. Pícek. — K. Kovařovic)	14
12. Půjdem spolu do Betléma. (Lidová koleda česká)	15
13. Vánoce. (Ad. Heyduk. — J. B. Foerster)	16
14. Hodiny. (K. V. Rais. — K. Knittl)	17
15. Aj, tichouňkou nocí. (Lidová koleda slovinská)	18
16. Otcí. (K. V. Rais. — K. Kovařovic)	18
17. Jarní. (K. V. Rais. — K. Kovařovic)	19
18. Kačena divoká. (Lidová česká)	20
19. Lúčka zelená. (Lidová slovenská)	20
20. Aj, fialko v úkrytu. (F. P. — Fr. Pivoda)	21
21. Poskoč, srdce! (Boh. Klimšová. — Fr. Kaván)	22
22. Já jsem forman. (Lidová slovenská)	22
23. Šel jsem a měl jsem. (Lidová česká)	23
24. Ve květnu. (Pavla Škamповá-Maternová. — K. Pivoda)	24
25. Volný pochod dívek. (P. Maternová. — K. Šebor)	26
26. Burlácká. (Lidová ruská)	28
27. Spadlá hvězda. (K. V. Rais. — V. J. Novotný)	29
28. Pochoď hochů. (P. Maternová. — Em. Chvála)	30
29. Dlouho, můj holečku. (Lidová česká)	31

Číslo	Stránka
30. Koho mám rád. (K. V. Rais. — K. Bendl)	23
31. Hop, hej, cibuláři jedou. (Lidová česká)	33
32. Píseň při orání. (J. V. Sládek. — Fr. Pivoda)	34
33. Slavík. (J. Kollár. — K. Bendl.)	34
34. Já znám ptáčka v lese. (Lidová česká)	35
*35. Letěla bělouňka holubička. (El. Krásnohorská. — B. Smetana)	36
36. Spievaj si, slavičku. (Lidová slovenská)	36
37. Oraly by moje volky, oraly. (Lidová slovenská)	37
38. Jarní vláha. (K. V. Rais. — K. Šebor)	38
39. Kovářská. (Jos. Kožíšek. — Jind. Hartl)	39
40. Bude zima, bude mráz. (P. Maternová. — Em. Chvála)	40
41. Až já půjdu na Gorensko. (Lidová z Krajiny)	40
42. Pochod. (P. Maternová. — K. Knittl)	41
43. Chycený ptáček. (K. Pivoda)	42
44. Kolébá máti synáčka. (Lidová píseň černohorská)	43
45. Křepelky. (P. Maternová. — K. Knittl)	44
46. U hrobu spolužačky. (Josef Kožíšek. — K. Kovařovic)	45
47. Rakouská národní hymna	45

* S přívolením p. Fr. A. Urbánka, knihkupce v Praze, jakožto nakladatele českého vydání Smetanovy „Hubičky“.

Připomenutí.

1. Dělení slov ve slabiky při všech písních konáno po přednosti dle zásady, aby *každá slabika končila se samohláskou*, jak toho při zpěvu vymáhá požadavek krásného vyprávění tonu.

2. Některé písně tohoto (jakož i 6. a 8.) sešitu upraveny jsou trojhlasně; aby však nicméně dle okolností mohly zpívány býti také dvouhlasně, harmonisován nápěv jejich tak, že úprava dvouhlasá, umístěná vždy na notové osnově *nad* textem, po stránce harmonické sama o sobě úplně stačí, a *neobligatní* 3. hlas, jenž tu z té příčiny položen vždy na zvláštní notovou osnovu *pod* text, může tedy, ale *nemusí* býti zpíván.

černovického zpěváckého spolku i jako učitel klavíru, houslí, zpěvu a hudební skladby. Složil 2 opery, mnoho orchestrálních a vokálních skladeb; v době novější vydal upravenou „Bartákovu školu na housle“.

Emanuel Chvála narodiv se 1. ledna 1850 v Praze, studoval na vys. školách technických spolu uče se hře na klavír. Stav se úředníkem při dráze, studoval theorii hudební u Fibicha. Složil několik písní, více skladeb klavírních a kvartetto pro smýkací nástroje. Mimo to jsa stálým hudebním referentem, sepsal řadu statí a kritik odborných.

Jindřich Káan z Albestu, virtuos na piano, narodil se 29. května 1852 v Tarnopoli v Haliči, vzdělal se v umění hudebním v Praze při ústavě pro hudbu církevní a na klavír u V. Blodka. L. 1890 stal se professorem při pražské konservatoři. Složil velký ballet, klavírní koncert, řadu sonat, klavírní tria, tři symfonické básně pro orchestr a upravil Smetanovy tři symfonické básně pro klavír.

František Kaván narodil se 13. ledna 1818 ve Branné u Jilemnice. Přišed na studia gymnasijní do Prahy, vstoupil do ústavu Prokšova, kdež nabyt všestranného vzdělání hudebního. Za dalších studií působil v rozličných šlechtických domech jako učitel hudby; r. 1842 opustiv právnickou fakultu, přijal místo učitele hudby a spolu vychovatele v rodině hraběte Jindřicha Chotka, kdež po 22 léta působil. R. 1863 jda do výslužby, usadil se v Praze, kde jako učitel hudby a hudební skladatel dále působil, až konečně r. 1871 stal se ředitelem kůru Týnského a r. 1875 učitelem zpěvu na vyšší dívčí škole, kteréžto úřady dosud zastává. Složil kantáty k různým slavnostem, četné písně a skladby klavírní.

Karel Knittl nar. 4. října 1853 v Polné, kde otec jeho byl učitelem. Vystudovav gymnasium v Král. Hradci a v Praze, vzdělával se v umění hudebním při ústavě pro hudbu církevní a učil se zpěvu u Pivody, načež stal se učitelem zpěvu při téměř ústavě. V l. 1878—1890 působil jako sbormistr pražského „Hlaholu“ a od r. 1882 jako professor při ústavě pro hudbu církevní. Složil řadu sborů, písní a sepsal množství odborných článků.

Karel Kovařovic narozen byl 9. prosince 1862 v Praze; vzdělal se na klarinet a na harfu při konservatoři pražské, v theorii hudební také u Zd. Fibicha, v pěveckém umění u Fr. Pivody. Složil 3 opery, 2 balletey a řadu skladeb orchestrálních, klavírních a vokálních.

Václav Juda Novotný, hudební spisovatel, narodil se dne 17. září 1849 ve Vesce u Počátek, studoval gymnasium v Jindřichově Hradci, přišed pak l. 1869 do Prahy, vzdělal se v umění pěveckém v ústavě Pivodově, stal se spolupracovníkem, později redaktorem „Dalibora“ a hudebním zpravodajem. Složil sbory pro mužské hlasy, písně s průvodem klavírním a sepsal řadu statí odborných. V nejnovější době řídil sbírku skladeb „Mladý houslista“.

František Pivoda. }
Kašpar Pivoda. } (Viz předchozí sešity.)

Bedřich Smetana narodiv se 2. března 1824 v Lytomišli, studoval gymnasium v Praze a v Plzni. L. 1843 odešel do Prahy, kde oddal se hudbě studuje hudební theorii u J. Prokše a působě zde jako učitel hudby. L. 1856 stal se kapelníkem spolku filharmonického v Goeteborku ve Švédsku, kdež setrval do r. 1861, kdy vrátiv se do Prahy, zřídil si zde opět ústav hudební. L. 1863 zvolen byl sbormistrem „Hlaholu“ a starostou hudebního odboru „Umělecké Besedy“, načež l. 1866 jmenován byl kapelníkem při českém divadle, na kterémžto místě setrval do r. 1874, kdy za příčinou těžké choroby ušní byl nucen vzdáti se vsí činnosti divadelní. Od r. 1875 žil v zátíši venkovském v Jabkenicích, kde věnoval se úplně hudební skladbě. V l. 1883 počal nápadně chřadnouti; duch pak jeho zastíral se temnotou, z níž se více neprobral. Zemřel 12. května 1884 v Praze v ústavě choromyslných. — Bedřich Smetana zahájil novou dobu v dějinách hudby české, stav se tvůrcem české národní opery, jejíž uznaným vzorem je „Prodaná nevěsta“, nejpopulárnější česká opera, a to nejen v naší vlasti, ale nejnověji i v cizině. Mimo ni složil ještě 7 oper, řadu symfonických, klavírních a vokálních skladeb.

Karel Šebor narodiv se dne 13. srpna 1843 v Brandýse n. L. nabyt prvního vzdělání hudebního u svého děda Karla Douchy v Zéměchách. Léta 1855 vstoupil do pražské konservatoře, kdež u profesora Mildnera vzdělal se na housle. Opustiv léta 1861 ústav, stal se učitelem hudby v Polsce, l. 1863 kapelníkem v Erfurtě. Vrátiv se do Prahy, jmenován byl l. 1865 druhým kapelníkem při českém divadle. Od r. 1890 řídí svůj hudební ústav na Kr. Vinohradech. Jsa mezi českými skladateli prvním, kterýž uvedl původní operu na české jeviště, složil 5 oper, kantátu k slavnosti základního kamene Národ. divadla 1868. 3 kvarteta a 1 kvinteto pro smýkácí nástroje, řadu skladeb klavírních a orchestrálních.

Josef Leopold Zvonář nar. 22. ledna 1824 v Kublově u Berouna. Vzdělav se při ústavě varhanickém, byl zde dlouhá léta učitelem. Zemřel 23. listopadu 1865 v Praze. Pokusil se ve všech oborech skladby církevní a světské, mimo to vynikal jako hudební theoretik, vydav řadu prací v obor ten spadajících a sepsav mnoho odborných statí do „Slovníka Naučného.“

